ఓం శ్రీపరమాత్మనే నమః

అథ షోడశోఽధ్యాయః - దైవాసురసంపద్విభాగయోగః

శ్రీభగవాన్ ఉవాచ

1 అభయం సత్త్వసంశుద్ధిః జ్ఞానయోగవ్యవస్థితిః ।

దానం దమశ్చ యజ్ఞశ్చ స్వాధ్యాయస్తప ఆర్జవమ్ ॥

అభయం-సత్త్వసంశుద్ధిః-జ్ఞానయోగ వ్యవస్థితః

దానం-దమః-చ-యజ్ఞః-చ-స్వాధ్యాయః-తపః- ఆర్జవం

అభయం=భయములేకుండుట, సత్త్వ సంశుద్ధిః= త్రికరణ శుద్ధియు, జ్ఞానయోగః వ్యవస్థితః= జ్ఞానయోగ దృఢత్వము, దానం= దానము, దమః చ= ఇంద్రియ నిగ్రహము, యజ్ఞః చ= యజ్ఞమును, స్వాధ్యాయః= వేదాధ్యయనము, తపః= తపస్సు, ఆర్జవం=ఋజుత్వము

శ్రీ భగవానుడు ఇట్లు పలికెను - నిర్భయత్వము, అంతఃకరణశుద్ధి, తత్త్వజ్ఞానప్రాప్తికై ధ్యానయోగమునందు నిరంతర దృఢస్థితి, సాత్త్వికదానము, ఇంద్రియనిగ్రహము, భగవంతుని, దేవతలను, గురుజనములను పూజించుట, అట్లే అగ్నిహోత్రాది - ఉత్తమ కర్మాచరణము, వేదశాస్త్రములపఠన, పాఠనములు మఱియు భగవంతుని నామగుణకీర్తనములు, స్వధర్మాచరణము నందలి కష్టములకు ఓర్చుకొనుట, శరీరేంద్రియాంతఃకరణముల సరళత్వము.

2 అహింసా సత్యమక్రోధః త్యాగః శాంతిరపైశునమ్ ।

దయా భూతేష్వలోలుప్త్వం మార్దవం హ్రీరచాపలమ్ ॥

అహింసా-సత్యం-అక్రోధః-త్యాగః-శాంతిః-అపైశునం

దయా-భూతేషు-అలోలుప్త్వం-మార్దవం-హ్రీః-అచాపలం

అహింసా= అహింసయు, సత్యం=సత్యము, అక్రోధః=క్రోధము లేకుండుట, త్యాగః=త్యాగము, శాంతిః= శాంత స్వభావము, అపైశునం= చాడీలు చెప్పకుండుట, భూతేషు= భూతములయందు, దయా= దయ, అలోలుప్త్వం= లోలత్వము లేకుండుట, మార్దవం= మృదుత్వము, హ్రీః= సిగ్గు, అచాపలం= చపలత్వము లేకుండుట

అహింస , సత్యము , క్రోధము , త్యాగము , శాంతి , ఎవ్వరినీ నిందింప కుండుట, దయ, మార్దవము , శాస్త్ర విరుద్ధ కార్యాచరణమునకు వెనుకాడుట, చపలత్వము లేకుండుట.

3 తేజః క్షమా ధృతిః శౌచమ్ అద్రోహో నాతిమానితా ।

భవంతి సంపదం దైవీమ్ అభిజాతస్య భారత ।

తేజః-క్షమా-ధృతిః-శౌచం-అద్రోహః-న-అతిమానితా

భవంతి-సంపదం-దైవీం-అభిజాతస్య-భారత

తేజః= తేజము, క్షమా= ఓరిమి, ధృతిః= ధైర్యము, శౌచం= శుభ్రత, అద్రోహః= ద్రోహము లేకుండుట, న అతిమానితా= గర్వము లేకుండుట, దైవీం= దైవసంబంధమైన, సంపదం= సంపదను గురించి, అభిజాతస్య= పుట్టినవానికి, భవంతి=కలుగుచున్నవి, భారత=అర్జునా.

ఓ అర్జునా ! తేజస్సు, క్షమ, ధైర్యము, బాహ్యశుద్ధి ఎవ్వరిపైనను శత్రుభావము లేకుండుట తాను పూజ్యుడనను అభిమానము లేకుండుట మొదలగునవి యన్నియును దైవీసంపద గలవాని లక్షణములు.

4 దంభో దర్పోఽభిమానశ్చ క్రోధః పారుష్యమేవ చ ।

అజ్ఞానం చాభిజాతస్య పార్థ సంపదమాసురీమ్ ॥

దంభః-దర్పః-అభిమానః-చ-క్రోధః-పారుష్యం- ఏవ-చ

అజ్ఞానం-చ-అభిజాతస్య-పార్థ-సంపదం- ఆసురీం

పార్థ=అర్జునా, దంభః= కపటము, దర్పః= గర్వము, అభిమానః చ= దురభిమానము, క్రోధః= క్రోధము, పారుష్యం ఏవ చ= పౌరుషమును, అజ్ఞానం చ= అజ్ఞానము, ఆసురీం = రాక్షససంబంధమైన, సంపదం= సంపదను గూర్చి, అభిజాతస్య= పుట్టినవానికి.

ఓ పార్థా ! కపటము, దర్పము మొండితనము, అభిమానము, క్రోధము, పారుష్యము, అజ్ఞానము మొదలగునవి ఆసురీస్వభావముగలవాని లక్షణములు.

5 దైవీ సంపద్విమోక్షాయ నిబంధాయాసురీ మతా ।

మా శుచః సంపదం దైవీమ్ అభిజాతోఽసి పాండవ ॥

దైవీ-సంపత్-విమోక్షాయ-నిబంధాయ- ఆసురీ-మతా

మా-శుచః-సంపదం-దైవీం-అభిజాతః-అసి-పాండవ

పాండవ=అర్జునా, దైవీ=దైవసంబంధమైన, సంపత్=సంపద, విమోక్షాయ = బంధనివృత్తి కొరకును, ఆసురీ= రాక్షససంబంధమైన, సంపత్= సంపద, నిబంధాయ = బంధహేతువు గను, మతా=చెప్పబడినది, దైవీం= దైవసం బంధమైన, సంపదం=సంపదను గురించి, అభిజాతః = పుట్టినవాడవు, అసి= అయి ఉన్నావు, మా శుచః= దుఃఖించకుము.

ఓ అర్జునా ! దైవీసంపద ముక్తిదాయకము. ఆసురీసంపద బంధహేతువు. నీవు దైవీసంపదతో పుట్టినవాడవు. కనుక శోకింపదగదు.

Email : care@srichalapathirao.com Ph : +91 9886265225 / +91 8008539770

6 ద్వౌ భూతసర్గౌ లోకేఽస్మిన్ దైవ ఆసుర ఏవ చ।

దైవో విస్తరశః ప్రోక్తః ఆసురం పార్థ మే శృణు ॥

ద్వౌ-భూత సర్గౌ-లోకే-అస్మిన్-దైవః- ఆసురః- ఏవ-చ

దైవః-విస్తరశః-ప్రోక్తః- ఆసురం-పార్థ-మే-శృణు

పార్థ= అర్జునా, అస్మిన్= ఈ, లోకే = లోకమునందు, దైవః= దైవసంబంధ మనియు, ఆసురః ఏవ చ= అసుర సంబంధమనియును, భూతసర్గౌ= ప్రాణసృష్టులు, ద్వౌ= రెండు విధములు, దైవః= దైవసంబంధమైనది, విస్తరశః= విస్తారముగాను, ప్రోక్తః= చెప్పబడినది, ఆసురం= అసురమగుదానిని, మే= నావలన, శృణు= వినుము.

ఓ అర్జునా ! ఈ లోకముననున్న మానవులు రెండువిధములుగా ఉందురు. దైవలక్షణములు గలవారు కొందఱు. అసురలక్షణములు గలవారు మఱికొందఱు. దైవ లక్షణములు విస్తృతముగా తెల్పబడినవి. ఇప్పుడు ఆసురలక్షణములుగలవారిని గూర్చి వివరముగా తెల్పెదను వినుము.

7 ప్రవృత్తిం చ నివృత్తిం చ జనా న విదురాసురాః।

న శౌచం నాపి చాచారో న సత్యం తేషు విద్యతే ॥

ప్రవృత్తిం-చ-నివృత్తిం-చ-జనాః-న-విదుః- ఆసురాః

న-శౌచరం-న-అపి-చ- ఆచారః-న-సత్యం-తేషు-విద్యతే

ఆసురాః=అసుర స్వభావముగల, జనాః= జనులు, ప్రవృత్తిం చ= ప్రవృత్తిమార్గమునుగాని, నివృత్తిం చ = నివృత్తిమార్గమును గాని, న విదుః= ఎరుగరు, తేషు= వారియందు, శౌచం= శుభ్రత, న విద్యతే = ఉండదు, ఆచారః చ నః= ఆచారము లేదు, సత్యం అపి నః= సత్యము కూడా ఉండదు.

అసురస్వభావముగలవారు ప్రవృత్తినివృత్తులను ఎఱుగరు. కనుక వారిలో బాహ్యాభ్యంతర శుచిత్వముగాని, శ్రేష్ఠమైన ప్రవర్తనగాని, సత్యభాషణముగాని ఉండనే ఉండవు.

8 అసత్యమప్రతిష్ఠం తే జగదాహురనీశ్వరమ్ ।

అపరస్పరసంభూతం కిమన్యత్ కామహైతుకమ్ ॥

అసత్యం-అప్రతిష్ఠం-తే-జగత్- ఆహుః-అనీశ్వరం

అపరస్పర సంభూతం-కిం-అన్యత్-కామహైతుకం

తే=వారు, జగత్= ప్రపంచము, అసత్యం= అసత్యము, అప్రతిష్ఠం= ప్రతిష్ఠలేనిది, అనీశ్వరం= ఈశ్వరుడు లేనిది, కామహైతుకం= కామకారణమైనది, అపరస్పర సంభూతం= స్త్రీ పురుష సంయోగమువలన కలిగినది, అన్యత్ కిం= మరియేమున్నది యని, ఆహుః= చెప్పుదురు.

ఈ జగత్తునకు ఆధారమైనది ఏదియును లేదనియు, ఇది అసత్య మనియు, భగవంతుడనెడివాడు లేనేలేడనియు, కామప్రేరితులైన స్త్రీపురుషులసంయోగ కారణముగ జీవులు సహజముగనే పుట్టుచున్నారనియు, కావున సృష్టికి కామము తప్ప మఱొక కారణమే లేదనియు ఆసురలక్షణములు గలవారు భావింతురు.

9 ఏతాం దృష్టిమవష్టభ్య నష్టాత్మానోఽల్పబుద్ధయః ।

ప్రభవంత్యుగ్రకర్మాణః క్షయాయ జగతోఽహితాః ॥

ఏతాం-దృష్టిం-అవష్టభ్య-నష్టాత్మానః-అల్పబుద్ధయః

ప్రభవంతి- ఉగ్రకర్మాణః-క్షయాయ-జగతః-అహితాః

ఏతాం= ఈ, దృష్టిం= దృష్టిని, అవష్టభ్య= అవలంబించి, నష్టాత్మానః= చెడినమనస్సు గలవారు, అల్పబుద్ధయః= అల్పబుద్ధులు, ఉగ్రకర్మాణః= ఉగ్రకర్మలు చేయువారు, అహితాః= చెడువారును, జగతః= జగత్తుయొక్క, క్షయాయ= నశింపునకు, ప్రభవంతి= పుట్టుచున్నారు.

అసంబద్ధమైన ఇట్టి మిథ్యావాదముచేయుభౌతికవాదులు ఆత్మనుగూర్చి తలంపరు. వారు మందబుద్ధులు. వారు అందఱికిని అపకారము చేయుక్రూరులు. వారిశక్తిసామర్థ్యములు ప్రపంచ వినాశమునకే వినియోగపడుచుండును.

10 కామమాశ్రిత్య దుష్పూరం దంభమానమదాన్వితాః।
మోహాద్గృహీత్వాసద్గ్రాహాన్ ప్రవర్తంతేఽశుచివ్రతాః॥

కామం- ఆశ్రిత్య-దుష్పూరం-దంభమాన-మదాన్వితాః
మోహాత్-గృహీత్వా-అసద్గ్రాహాన్-ప్రవర్తంతే-అశుచివ్రతాః

దుష్పూరం=తృప్తిచెందని, కామం=కామమును, ఆశ్రిత్య= ఆశ్రయించి, దంభమాన మదాన్వితాః= దంభముతోను అభిమానముతోను గర్వముతోను కూడినవారలై, అశుచివ్రతాః= భ్రష్టాచారములు గలవారై, అసద్గ్రాహాన్= దురాచారములను, మోహాత్= మోహము వలన, గృహీత్వా= గ్రహించి, ప్రవర్తంతే= ప్రవర్తించుచుందురు.

దంభము, దురభిమానము, మదములతోగూడిన ఈ ఆసుర లక్షణములు గలవారు యుక్తాయుక్తములను మరచి, తమ వాంఛలను ఏదో విధముగ తీర్చుకొనుటకు సిద్ధపడుదురు. అజ్ఞానకారణముగ మిథ్యాసిద్ధాంత ములను ఆశ్రయింతురు. శాస్త్ర విరుద్ధముగా ఆచారములేక ప్రవర్తింతురు.

11 చింతామపరిమేయాం చ ప్రలయాంతాముపాశ్రితాః।
కామోపభోగపరమా ఏతావదితి నిశ్చితా ః॥

చింతాం-అపరిమేయాం-చ-ప్రలయాంతాం- ఉపాశ్రితాః
కామోపభోగ పరమాః- ఏతావత్- ఇతి- నిశ్చితాః

అపరిమేయాం=అపరిమితమైనదియు, ప్రలయాంతాం= మృత్యువేఅంతముగా గలదియు నగు, చింతాం=చింతను, ఉపాశ్రితాః= ఆశ్రయించినవారై, కామోప భోగపరమాః= విషయభోగాలే ఉత్తమమనుచు, ఏతావత్ ఇతి = ఇదియే పరమార్థమనుచు, నిశ్చితాః=నిశ్చయించినవారై . . .

మరణించువఱకును వారు అంతులేనిచింతలలోనే మునిగిపోవు చుందురు. విషయభోగానుభవముల యందే మునిగి, అదియే నిజమైన సుఖమని భావింతురు.

12 ఆశాపాశశతైర్బద్ధాః కామక్రోధపరాయణాః।

ఈహంతే కామభోగార్థమ్ అన్యాయేనార్థసంచయాన్॥

ఆశాపాశశతైః-బద్ధాః-కామక్రోధ పరాయణాః

ఈహంతే-కామభోగార్థం-అన్యాయేన-అర్థసంచయాన్

ఆశాపాశశతైః= వందలకొలది ఆశాపాశములచేత, బద్ధాః= బంధింపబడినవారై, కామక్రోధ పరాయణాః చ= కామక్రోధములచేత కూడినవారై, కామభోగార్థం= కామానుభవమునకై, అన్యాయేన= అన్యాయముగ, అర్థసంచయాన్= ధనసంపాదనమును, ఈహంతే=కోరుచున్నారు.

వారు ఆశాపాశపరంపరలచే ఎల్లప్పుడును బంధింపబడుచుందురు. కామక్రోధపరాయణులై ప్రవర్తింతురు. విషయభోగముల నిమిత్తమై, అన్యాయ మార్గములద్వారా ధనార్జనకు పాల్పడుచుందురు.

13 ఇదమద్య మయా లబ్ధమ్ ఇమం ప్రాప్స్యే మనోరథమ్।

ఇదమస్తీదమపి మే భవిష్యతి పునర్ధనమ్॥

ఇదం-అద్య-మయా-లబ్ధం- ఇమం-ప్రాప్స్యే-మనోరథం

ఇదం-అస్తి- ఇదం-అపి-మే-భవిష్యతి-పునః-ధనం

ఇదం= ఇది, అద్య= ఇప్పుడు, మయా=నాచేత, లబ్ధం= పొందబడినది, ఇమం= ఈ, మనోరథం = కోరికను, ప్రాప్స్యే=పొందగలను,మే=నాకు, ఇదం= ఇది, అస్తి=కలదు, పునః= మరల, ఇదం= ఈ, ధనం అపి=ధనముకూడా, భవిష్యతి=కలుగగలదు

నేను మిక్కిలి పురుషార్థిని గనుక ఈ కోరుకున్న వస్తువును పొందితిని. ఇంకను నా కోరికలన్నింటిని సాధించుకొనగలను. ఇప్పటికే నాకడ ఎంతో ధనము ఉన్నది. ముమ్ముందు ఇంకను ఎంతోధనమును సంపాదింపగలను అని వారు తలంచుచుందురు.

14 అసౌ మయా హతః శత్రుః హనిష్యే చాపరానపి ।
ఈశ్వరోఽహమహం భోగి సిద్ధోఽహం బలవాన్ సుఖీ ॥

అసౌ-మయా-హతః-శత్రుః-హనిష్యే-చ-అపరాన్-అపి
ఈశ్వరః-అహం-అహం-భోగీ-సిద్ధః-అహం-బలవాన్-సుఖీ

అసౌ= ఈ, శత్రుః= శత్రువు, మయా=నాచేత, హతః=చంపబడెను, అపరాన్ అపి చ= ఇతరులనుకూడా, హనిష్యే= వధింతును, అహం=నేను, ఈశ్వరః= ఈశ్వరుడను, అహం= నేను, భోగీ=భోగిని, అహం=నేను, సిద్ధః= సిద్ధుడను, అహం=నేను, బలవాన్=బలవంతుడను, సుఖీ= సుఖవంతుడను

నేను ఈ శత్రువును వధించితిని. ఇతర శత్రువులనుగూడ వధింపగలను. నేనే సర్వాధిపతిని. సమస్త సుఖ భోగములను అనుభవింపగలవాడను నేనే. సిద్ధులన్నియు నా గుప్పిటనే యున్నవి. నేనే గొప్ప బలవంతుడను.

15 ఆఢ్యోఽభిజనవానస్మి కోఽన్యోఽస్తి సదృశో మయా ।
యక్ష్యే దాస్యామి మోదిష్య ఇత్యజ్ఞానవిమోహితాః ॥

ఆఢ్యః-అభిజనవాన్-అస్మి-కః-అన్యః-అస్తి-సదృశః-మయా
యక్ష్యే-దాస్యామి-మోదిష్యే- ఇతి-అజ్ఞాన విమోహితా

ఆఢ్యః= ధనవంతుడను, అభిజనవాన్= గొప్ప కులమున జన్మించినవాడను, అస్మి= అయి ఉన్నాను, మయా= నాతోడ, సదృశః= సమానుడు, అన్యః= ఇతరుడు, కః= ఎవడు, అస్తి= కలడు, యక్ష్యే= యజ్ఞముచేసెదను, దాస్యామి= ఇచ్చెదను, మోదిష్యే= సంతోషించెదను, ఇతి=అని, అజ్ఞానవిమోహితాః= అజ్ఞాన మోహితులై.

నేనే గొప్ప ధనవంతుడను, మిక్కిలి పరివారము గలవాడను. నాతో సమానుడు మరియొకడులేడు. నేను యజ్ఞములను చేయగలను. దానములు ఇయ్యగలను. యథేచ్ఛగా వినోదింపగలను. - అనుచు అనేక విధములుగా అజ్ఞానమోహితులై...

Email : care@srichalapathirao.com Ph : +91 9886265225 / +91 8008539770

16 అనేకచిత్తవిభ్రాంతాః మోహజాలసమావృతాః ।

ప్రసక్తాః కామభోగేషు పతంతి నరకేఽశుచౌ ॥

అనేక చిత్త విభ్రాంతాః-మోహజాల సమావృతాః

ప్రసక్తాః-కామభోగేషు-పతంతి-నరకే-అశుచౌ

అనేకచిత్తవిభ్రాంతాః= అనేకములైన మనోభ్రాంతులు కలవారై, మోహజాల సమావృతాః= మోహజాలముచే నావరింపబడినవారై, కామభోగేషు= కామభోగముల యందు, ప్రసక్తాః= ప్రసక్తులై, అశుచౌ= మలినపూరితమైన, నరకే= నరకమునందు, పతంతి= పడుచున్నారు.

చిత్తభ్రాంతికి లోనై మోహజాలము నందు చిక్కుకొని, ఆసురలక్షణములు గలవారు విషయ భోగములయందే మిక్కిలి ఆసక్తులై ఘోరనరకముల యందు పడిపోవుచుందురు.

17 ఆత్మసంభావితాః స్తబ్ధాః ధనమానమదాన్వితాః ॥

యజంతే నామయజ్ఞైస్తే దంభేనావిధిపూర్వకమ్ ॥

ఆత్మసంభావితాః-స్తబ్ధాః-ధనమాన మదాన్వితాః

యజంతే-నామయజ్ఞైః-తే-దంభేన-అవిధిపూర్వకం

తే=వారు, ఆత్మసంభావితాః= ఆత్మస్తుతి గలవారునై, స్తబ్ధాః= స్తబ్ధులును, ధనమాన మదాన్వితాః= ధనాభిమానములవలన ఉన్మత్తులగుచు, దంభేన= డాంభికముగ, నామయజ్ఞైః= నామమాత్ర యజ్ఞములచేత, అవిధిపూర్వకం= విధిరహితముగా, యజంతే= యజ్ఞ మాచరించుచుందురు.

వారు తమకు తామే గొప్పవారమని భావించుకొనుచు, గర్వోన్మత్తులై ధనదురహంకారములతో కన్నుమిన్నుగానక ప్రమత్తులై, శాస్త్రవిరుద్ధముగా ఆడంబరప్రధానముగా పేరుకు మాత్రమే యజ్ఞముల నాచరించుదురు.

18 అహంకారం బలం దర్పం కామం క్రోధం చ సంశ్రితాః ।

మామాత్మపరదేహేషు ప్రద్విషంతోఽభ్యసూయకాః ॥

అహంకారం-బలం-దర్పం-కామం-క్రోధం-చ-సంశ్రితాః

మాం- ఆత్మపరదేహేషు-ప్రద్విషంతః- అభ్యసూయకాః

అహంకారం= అహంకారమును, బలం= బలమును, దర్పం= గర్వమును, కామం= కామమును, క్రోధం చ= క్రోధమును, సంశ్రితాః= ఆశ్రయించినవారై, ఆత్మపరదేహేషు= తమయందును ఇతరులయందును ఉన్న, మాం=నన్ను, అభ్యసూయకాః= అసూయతో జూచువారలై, ప్రద్విషంతః= ద్వేషించుచున్నారు.

అహంకారము, బలము, దర్పము, కామము, క్రోధములకు వశులై, ఇతరులను నిందించుచు తమశరీరములయందును ఇతరులశరీరముల యందును, అంతర్యామిగానున్న నన్ను ద్వేషించుచుందురు.

19 తానహం ద్విషతః క్రూరాన్ సంసారేషు నరాధమాన్ ।

క్షిపామ్యజస్రమశుభాన్ ఆసురీష్వేవ యోనిషు ॥

తాన్-అహం-ద్విషతః-క్రూరాన్-సంసారేషు-నరాధమాన్

క్షిపామి-అజస్రం-అశుభాన్- ఆసురీషు- ఏవ-యోనిషు

అహం=నేను, ద్విషతః= ద్వేషించువారును, క్రూరాన్= క్రూరులును, అశుభాన్= అశుభులును అగు, తాన్= ఆ, నరాధమాన్= నరాధములను, సంసారేషు= సంసారమున, అజస్రం=సదా, ఆసురీషు= రాక్షస సంబంధములైన, యోనిషు ఏవ= గర్భములయందు, క్షిపామి= ఉంచుచున్నాను.

అట్లు ఇతరులను ద్వేషించు పాపాత్ములను, క్రూరులైన నరాధములను మాటిమాటికిని ఈ సంసారమునందు అసురీయోనులలోనే నేను పడవేయుచుందును.

20 ఆసురీం యోనిమాపన్నా మూఢా జన్మని జన్మని ।

మామప్రాప్యైవ కౌంతేయ తతో యాంత్యధమాం గతిమ్ ॥

ఆసురీం-యోనిం- ఆపన్నాః-మూఢాః-జన్మని-జన్మని

మాం-అప్రాప్య- ఏవ-కౌంతేయ-తతః-యాంతి-అధమాం-గతిం

కౌంతేయ=అర్జునా, ఆసురీం= రాక్షససంబంధమైన, యోనిం= జన్మమును, ఆపన్నాః= పొందిన, మూఢాః= మూర్ఖమానవులు, జన్మనిజన్మని = ప్రతిజన్మమందును, మాం=నన్ను, అప్రాప్య ఏవ= పొందకనే, తతః= అంతకంటెను, అధమాం= అధమమైన, గతిం= గతిని, యాంతి= పొందుచున్నారు.

ఓ అర్జునా ! ఈ రాక్షసప్రకృతిగల మూఢులు, నన్ను పొందకయే, ప్రతిజన్మయందును ఆసురీయోనులనే పొందుచు చివరకు అంతకంటెను హీనమైనగతిని పొందుదురు. అనగా ఘోరమైన నరకములయందు పడెదరు.

21 త్రివిధం నరకస్యేదం ద్వారం నాశనమాత్మనః ।

కామః క్రోధస్తథా లోభః తస్మాదేతత్త్రయం త్యజేత్ ॥

త్రివిధం-నరకస్య- ఇదం-ద్వారం-నాశనం- ఆత్మనః

కామః-క్రోధః-తథా-లోభః-తస్మాత్- ఏతత్-త్రయం-త్యజేత్

ఆత్మనః= తనకు, నాశనం= వినాశమైనదియు, నరకస్య= నరకమునకు, ద్వారం= ద్వారమైనదియునగు, ఇదం= ఇది, త్రివిధం= మూడు విధములు, కామః= కామము, క్రోధః= కోపము, తథా=అటులనే, లోభః= లోభము, తస్మాత్= అందువలన, ఏతత్= ఈ, త్రయం= మూడింటిని, త్యజేత్= విడువవలయును.

కామక్రోధలోభములు అను ఈ మూడును నరకద్వారములు. అవి ఆత్మ నాశమునకు కారణములు. మనుజుని అధోగతిపాలుచేయునవి. అనగా మరల జన్మించేలా చేయుచున్నది కనుక ఈ మూడింటిని త్యజింపవలెను.

Email : care@srichalapathirao.com Ph : +91 9886265225 / +91 8008539770

22 ఏతైర్విముక్తః కౌంతేయ తమోద్వారైః త్రిభిర్నరః ।

ఆచరత్యాత్మనః శ్రేయః తతో యాతి పరాం గతిమ్ ॥

ఏతైః-విముక్తః-కౌంతేయ-తమోద్వారైః-త్రిభిః-నరః

ఆచరతి- ఆత్మనః-శ్రేయః-తతః-యాతి-పరాం-గతిం

కౌంతేయ= అర్జునా, తమోద్వారైః= అజ్ఞాన ద్వారములైన, ఏతైః= ఈ, త్రిభిః= మూడింటిచేతను, విముక్తః= విడువబడిన, నరః=నరుడు, ఆత్మనః= తనకు, శ్రేయః= శ్రేయమును, ఆచరతి= ఆచరించుకొనుచున్నాడు, తతః= తదనంతరము, పరాం= పరమమైన, గతిం= మోక్షమును, యాతి=పొందుచున్నాడు.

ఓ అర్జునా ! ఈ మూడు నరకద్వారములనుండి బయటపడినవాడు శుభకర్మలనే ఆచరించును. అందువలన అట్టివాడు పరమగతిని పొందును. అనగా నన్నే పొందును.

23 యః శాస్త్రవిధిముత్సృజ్య వర్తతే కామకారతః ।

న స సిద్ధిమవాప్నోతి న సుఖం న పరాం గతిమ్ ॥

యః-శాస్త్రవిధిం- ఉత్సృజ్య-వర్తతే-కామకారతః

న-సః-సిద్ధిం-అవాప్నోతి-న-సుఖం-న-పరాం-గతిం

యః = ఎవడు, శాస్త్రవిధిం= శాస్త్రవిధిని, ఉత్సృజ్య= విడిచి, కామకారతః=కోరిక ననుసరించి, వర్తతే= వర్తించుచున్నాడో, సః= వాడు, సిద్ధిం= సిద్ధిని, న అవాప్నోతి= పొందడు, సుఖం= సుఖమును, న=పొందడు, పరాం= ఉత్తమమైన, గతిం= మోక్షమును, న=పొందడు.

శాస్త్రవిధిని త్యజించి, యథేచ్ఛగా విశృంఖలముగా ప్రవర్తించువాడు సిద్ధిని పొందజాలడు. వానికి ఇహపర లోకసుఖములు లభింపవు. పరమగతియు ప్రాప్తింపదు.

Email : care@srichalapathirao.com Ph : +91 9886265225 / +91 8008539770

24 తస్మాచ్ఛాస్త్రం ప్రమాణం తే కార్యాకార్యవ్యవస్థితౌ।

జ్ఞాత్వా శాస్త్రవిధానోక్తం కర్మ కర్తుమిహార్హసి ॥

తస్మాత్-శాస్త్రం-ప్రమాణం-తే-కార్యాకార్యవ్యవస్థితౌ

జ్ఞాత్వా-శాస్త్రవిధానోక్తం-కర్మ-కర్తుం- ఇహ-అర్హసి

తస్మాత్= అందువలన, తే=నీకు, కార్యాకార్యవ్యవస్థితౌ= కార్యాకార్య నిర్ణయమునందు, శాస్త్రం = శాస్త్రము, ప్రమాణం=ప్రమాణము, శాస్త్రవిధానోక్తం= శాస్త్రవిధానము నిర్ణయించిన, కర్మ= కర్మమును, జ్ఞాత్వా=తెలిసికొని, ఇహ= ఇచ్చట, కర్తుం= చేయుటకు, అర్హసి= తగియున్నావు.

కర్తవ్యాకర్తవ్యములను నిర్ణయించుటకు శాస్త్రమే ప్రమాణము. కనుక శాస్త్రోక్తకర్మలను గూర్చి బాగుగా తెలిసికొని, అట్టి కర్మలను ఆచరింపుము.

ఓం తత్సదితి శ్రీమద్భగవద్గీతాసూపనిషత్సు

బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే

శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే దైవాసురసంపద్విభాగయోగోనామ

షోడశోఽధ్యాయః ॥

Email : care@srichalapathirao.com Ph : +91 9886265225 / +91 8008539770